

KARTA KURSU

Nazwa	HISTORIA ETYKI I
Nazwa w j. ang.	History of ethics I

Koordynator	dr hab. Dariusz Adamczyk, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		dr hab. Dariusz Adamczyk, prof. UKEN
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia):

Zdobycie przez studenta w rozszerzonym zakresie wiedzy z zakresu historii etyki, zaznajomienie słuchaczy w sposób pogłębiony z wybranymi koncepcjami etycznymi na przestrzeni epok: od starożytności, przez epokę średniowiecza i nowożytność – do Kanta. Wskazanie głównych założeń filozoficznych, twierdzeń i wniosków etycznych przedstawicieli etyki poszczególnych epok. Prezentacja poszczególnych zagadnień etycznych ujęta jest w porządku chronologicznym, z uwzględnieniem zmieniającego się kontekstu kulturowo-społecznego.

Warunki wstępne:

Wiedza	Wiedza nabyta na wcześniejszych kursach
Umiejętności	Podstawowe umiejętności analizy i interpretacji tekstów.
Kursy	Wstęp do etyki. Wstęp do filozofii.

Efekty kształcenia:

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01. W rozszerzonym zakresie zna najważniejsze pojęcia etyczne z historii etyki od starożytności do Kanta	K_W01; K_W02
	W02. Zna główne idee myślicieli, którzy mieli znaczący wpływ na rozwój etyki i przedstawia je w sposób pogłębiony.	K_W01; K_W02
	W03. Ma pogłębioną wiedzę na temat etyki starożytnej, średniowiecznej i nowożytnej - nurty, kierunki, terminologia, dylematy.	K_W02; K_W03

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01. Potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu etyki, posługiwać się w sposób twórczy i krytyczny właściwymi metodami interpretacji tekstów etycznych.	K_U01; K_U02
	U02 – Potrafi twórczo, jasno i przejrzysto przedstawiać swoje stanowisko, argumentować i dyskutować w oparciu o zdobytą wiedzę i specjalistyczną terminologię.	K_U02; K_U04

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01. Dostrzega w sposób pogłębiony wartość etyki w budowaniu cywilizacji i kultury.	K_K01
	K02. Potrafi wydobyć wartościowe idee z historii etyki i zaktualizować je w formie odpowiedniej do czasu, w którym żyje. Kształtuje w sposób pogłębiony własną niezależność w myśleniu i sądach, świadom konsekwencji społecznych swoich działań; otwarty na dyskusję z osobami prezentującymi odmienne poglądy, dopuszcza możliwość zmiany własnego stanowiska.	K_K02

studia stacjonarne

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	15	30										

studia niestacjonarne

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin	10	20											

Opis metod prowadzenia zajęć – studia stacjonarne:

Wykład z elementami dyskusji - wprowadzający w główne nurty i zagadnienia historii etyki; przedstawienie wybranych koncepcji głównych reprezentantów.
 Analiza i interpretacja tekstów źródłowych
 Dyskusja wykorzystująca krytyczne zasady argumentacji

Opis metod prowadzenia zajęć – studia niestacjonarne:

Wykład z elementami dyskusji - wprowadzający w główne nurty i zagadnienia historii etyki; przedstawienie wybranych koncepcji głównych reprezentantów.
 Analiza i interpretacja tekstów źródłowych
 Dyskusja wykorzystująca krytyczne zasady argumentacji

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia stacjonarne:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Obserwacja studenta
W01							X	X		X			
W02							X	X		X			
W03							X	X		X			
U01								X		X			
U02								X		X			
K01								X		X			
K02								X		X			
...													

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia niestacjonarne:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Obserwacja studenta
W01							X	X		X			
W02							X	X		X			
W03							X	X		X			
U01								X		X			
U02								X		X			
K01								X		X			
K02								X		X			
...													

studia stacjonarne

Kryteria oceny	Na ocenę składa się: - udział w dyskusji; obserwacja studenta; referat – prezentacja multimedialna - złożenie pracy pisemnej (prezentacji) na wskazany temat
----------------	--

studia niestacjonarne

Kryteria oceny	- udział w dyskusji; obserwacja studenta; referat – prezentacja multimedialna - złożenie pracy pisemnej (prezentacji) na wskazany temat
Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów):

Etyka starożytna (etyka w starożytnej Mezopotamii – Kodeks Hammurabiego, Gilgamesz; etyka starożytnego Egiptu; etyka w pismach hebrajskich)

Etyka indyjska

Etyka buddyjska

Etyka chińska epoki klasycznej (Konfucjusz, Mozi, Mencjusz, Laocjusz)

Etyka żydowska

Etyka islamska

Cnota w okresie przed-filozoficznym w antycznej Grecji (Homer, Hezjod),

Elementy etyki filozofii przedsokratejskiej (Pitagoras, Heraklit, Demokryt, sofisci)

Etyka w starożytnej Grecji – tematy i zagadnienia; Sokrates, Platon, Arystoteles; stoicy, Epikur, Filon, Plutarch, Plotyn

Etyka chrześcijańska od Jezusa do Reformacji (Jezus, św. Paweł, św. Augustyn, św. Tomasz z Akwinu, nurt franciszkański św. Franciszka z Asyżu, Jan Duns Szkot, Marcin Luter, Filip Melanchton)

Etyka średniowiecza i odrodzenia (od Ojców Kościoła do scholastyki – Anzelm)

Etyka Renesansu (Mikołaj z Kuzy – Nicolaus Krebs, Lorenzo Valla, Marsilio Ficino, Giovanni Pico della Mirandola, Tomasz Moore, Pietro Pomponazzi, Francisco de Vitoria, Francisco Suárez; Etyka neoklasyczna, która nie nawiązuje do Platona i Arystotelesa: Niccolo Machiavelli, Michel de Montaigne, Herbert z Cherbury, Hugo Grotius - Grocjusz).

Nowożytna filozofia moralna (Hobbes, Pascal, Spinoza, Locke, Hume, Rousseau, Kant).

Wykaz literatury podstawowej:

Bourke V.J., *Historia etyki*, przeł. A. Białek, Toruń 1994.

Macintyre A., *Krótką historia etyki*, tłum. A. Mordarski, Kęty 2004.

Ślipko T., *Historia etyki w zarysie*, Kraków 2010.

W kręgu dobra i zła. Wybór tekstów klasycznych z etyki od Sokratesa do Kanta, oprac. E. Podrez, Warszawa 1993.

Zuziak W., *Nurty etyki. Od starożytności do nowożytności*, Kraków 2018.

Wykaz literatury uzupełniającej:

Adamczyk D., *Będziesz miłował... Obowiązki wobec człowieka*, Kraków 2024.

Adamczyk D., Krysik A., Skowron A., *Sens – Samoświadomość – Szczęście. Przyczynek do realizacji życiowego sukcesu*, Kraków 2019.

Anzenbacher A., *Wprowadzenie do etyki*, przeł. J. Zychowicz, Kraków 2008.

Galarowicz J., *Na ścieżkach prawdy. Wprowadzenie do filozofii*, Kraków 1992.

Przewodnik po etyce, red. P. Singer, Warszawa 2009.
 Tyburski W., Wachowiak A., Wiśniewski R., *Historia filozofii i etyki do współczesności. Źródła i komentarze*, Toruń 2002.
 Krokiewicz A., *Moralność Homera, etyka Hezjoda*, Warszawa 1959, r. I, II, III, VII.
 Platon, *Państwo*, ks. IV: VI-XV, ks. VI: XVI-XXI, ks. IX: XII-XIII, ks. X: XIII-XVI.
 Arystoteles, *Etyka nikomachejska*, ks. I, II, III (1-5), IV(3), V; Warszawa 1956.
 Epiktet, *Encheiridion*, (s. 455-486), w: Epiktet, *Diatryby. Encheiridion*, Warszawa 1961.
 Aureliusz, *Rozmyślania, Antyk*, Kęty 2003.
 Św. Augustyn, O wolnej woli, w: *Dialogi filozoficzne*, Warszawa 1953 t. III, ks. I (71-113), ks. II (146-174).
 Św. Tomasz, *Suma teologiczna*, t. 11 (kw. 49, 50, 55, 56, 57, 61, 64).
 Machiavelli N., *Księżę, Antyk*, Kęty, 2005.
 Wolter, *Powiaśki filozoficzne*, Warszawa 1985.
 Rousseau J.J., *O umowie społecznej, DeAgostini*, Warszawa, s. IX-XXXIX.
Katechizm Kościoła katolickiego, Poznań 2001. (zwłaszcza cz. III: Życie w Chrystusie – KKK 1691-2557).

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia stacjonarne :

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	8
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	15
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia niestacjonarne :

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	13
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3